

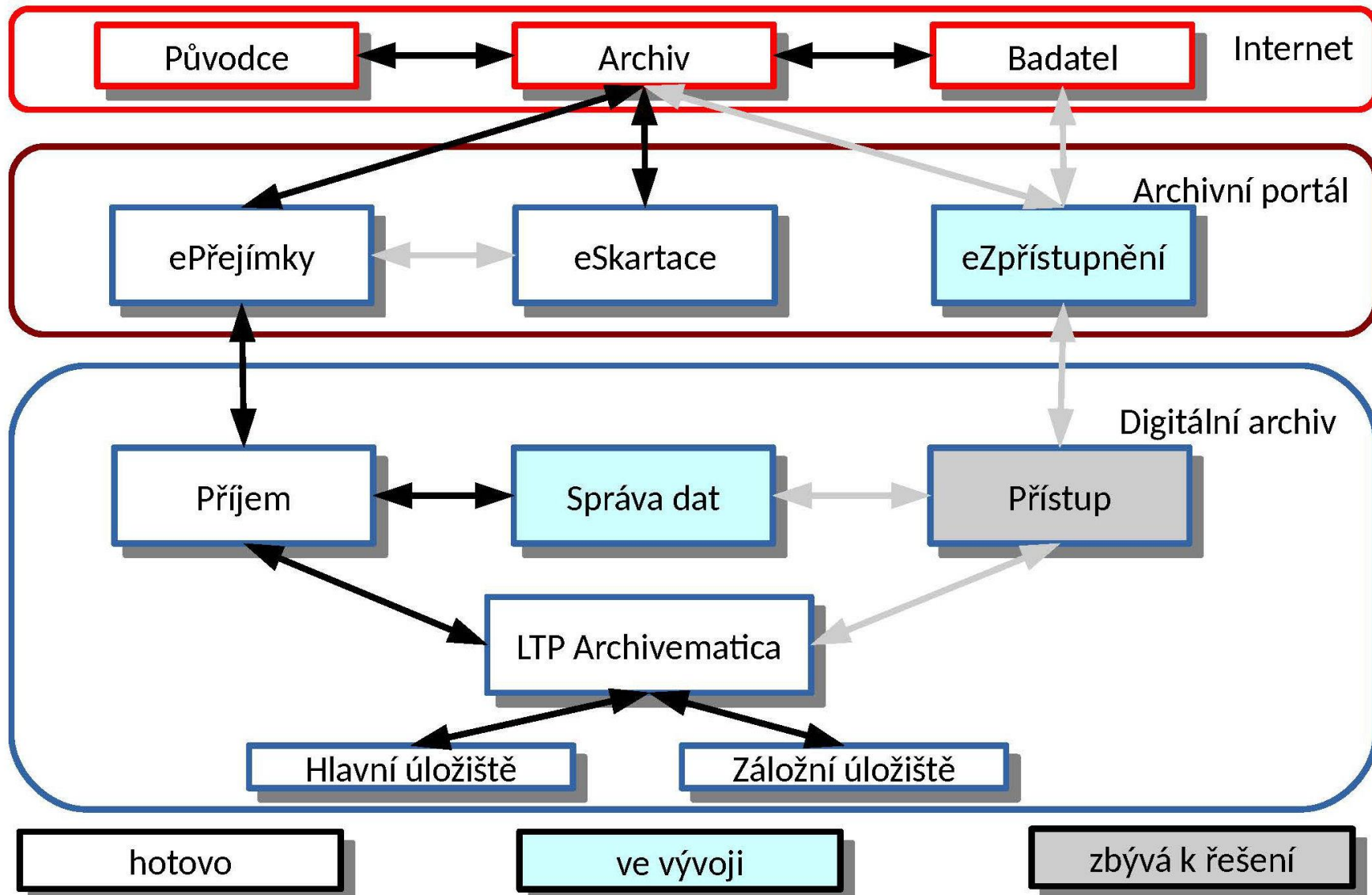

Národní digitální archiv výsledky, postupy, plány

Jiří Bernas

Praha, 6. 10. 2015

Národní digitální archiv - současnost

Krátkodobé:

- zvýšit stabilitu a bezpečnost systému
- rozšířit funkcionality systému
- => aplikace Archivní portál

- přejít ze zkušebního provozu do produkčního k 1. 1. 2016.

Dlouhodobé:

- zvýšit stabilitu, bezpečnost a kapacitu na vyšší úroveň
- nové funkce, výměna či modernizace modulů
- úplné naplnění požadavků archivního zákona
- naplnění požadavků zákona o kybernetické bezpečnosti

- financování ze strukturálních fondů (připravovány projekty NDA II a NDA KB)

Postupy

- někteří dodavatelé mají problémy s validací SIP dle NSESSS
- někteří dodavatelé konzultovali svá řešení tvorby SIP balíčků a problémy odstranili
- probíhají skartační řízení u původců s rozsáhlou agendou, např. krajských úřadů
- ve skartačních návrzích se objevují se chyby eSSI – např. dokumenty/spisy s neprošlými skartačními lhůtami
- postupně jsou odhalovány chyby, které se vyskytují u různých původců nebo dodavatelů a přizpůsobovány nástroje ke kontrole (např. zatříděných různých věcných skupin do spisu)
- pro skartační řízení metodická pomoc NDA, některé státní oblastní archivy již samostatně
- původci nemají zájem o obecné metodiky, ale o manuály k úkonům pro konkrétní eSSI (školení IVS např. pro autentizační prvky pro nezájem rušena)
- nutné školení původců, zejména vedoucích pracovníků (původci mnohdy nemají stanoveny odpovědné pracovníky za výkon spisové služby)
- od 2016 metodičtí pracovníci NDA v oblastních archivech, koordinace mezi NA, SOA a MV probíhá již nyní
- nutné důsledné odmítání skartačních řízení, která nebudou připravena podle platné legislativy

Kontroly eSSI - průběh

- v roce 2015 ukončil Národní archiv 2 kontroly výkonu spisové služby, 2 probíhají
- při kontrolách využíván Metodický návod pro kontrolu výkonu spisové služby vedené prostřednictvím elektronického systému spisové služby u veřejnoprávních původců (http://digi.nacr.cz/?page_id=479)
- v přípravě doplnění metodického návodu o další okruhy spisové služby, zejm. ukládání analogových dokumentů

kontroly prováděné NA:

- součástí je také požadavek předložení vzorku vytipovaných spisů a dokumentů dle jednacího protokolu z uplynulých let (kontrola, zda původce v souladu s § 3 AZ uchoval dokument)
- dosud standardní komunikace s kontrolovaným subjektem

Kontroly eSSI – zjištění

- původci nemají obvykle připraven spis o eSSI nebo jej sestavují před kontrolou
- problémy s uvedením povinných údajů na úřední desce nebo internetové stránce původce svědčí o malém zájmu vedení organizace a selhání vnitřní kontroly

V obou případech výkon spisové služby v eSSI nesplňoval požadavky na:

- export spisů
- vedení typových spisů
- převod dokumentů v digitální podobě do výstupního datového formátu nejpozději v okamžiku uzavření spisu/vyřízení dokumentu
- export nebo přenos dokumentů a jejich metadat do archivu (skartační řízení)
- export a import XML pro výměnu dokumentů a jejich metadat mezi eSSI
- export a import spisového a skartačního plánu

Kontroly eSSI - zjištění

- závažným nedostatkem je neukládání výsledku ověření autentizačních prvků (el. podpisy a razítka)
- neukládání původci doručených dokumentů v digitální podobě na technických nosičích do eSSI
- problémy s bezpečností (např. chybí zneplatnění kvalifikovaného certifikátu pracovníkovi při skončení pracovního poměru, neukládání informací o narušení systému) včetně absence znázornění transakčního protokolu a jeho denního exportu do PDF/A
- nevhodný až špatný spisový plán může vést ke zničení významných informací – původce povinen sestavit plán dle věcného obsahu nikoli formy (zcela nevhodné např. „korespondence běžná“, „provozní dokumentace běžná“, „rychlý skart S 1“ kde jsou zásadní dopisy vedení)

Kontroly eSSI - závěr

- přechodné období tří let stanovené zákonem č. 190/2009, ve kterém měli určení původci uvést své spisové služby, elektronické systémy spisové služby vykonávané v elektronické podobě a spisové řády do souladu se zákonem č. 499/2004 Sb., uplynulo k 1. 7. 2012
- původci se až do provedené kontroly domnívají, že jejich systémy splňují legislativní požadavky
- mnohdy až při kontrole původce zjišťuje, kdo zodpovídá za výkon spisové služby (rozděleno mezi IT a útvary spisové služby)
- výkon spisové služby není vedením vnímán jako nástroj řízení a kontroly (např. dlouhodobě neuzavřené spisy)
- problematické úpravy systémů v návaznosti na legislativní změny z hlediska dlouhodobých odběratelsko-dodavatelských vztahů
- při následných kontrolách budou při zjištění zásadních nedostatků zahajována správní řízení z podezření na spáchání správního deliktu

- rozvoj eGovernmentu v programovacím období 2014-2020 bude financován ze strukturálních fondů v IROP SC 3.2
- eSSI bude nutné rozvíjet pro splnění těchto požadavků (včetně samostatných evidencí vedených v elektronické podobě)
- eSSI bude nutné přizpůsobit požadavkům na eSSI z hlediska zákona č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti – významný informační systém

nda@nacr.cz